

Pääkaupunkiseudun muuttovirrat muutoksessa, otteita

(Otteet ovat tutkimuksesta Hannu Kytö ja Jenni Väliniemi: Pääkaupunkiseudun muuttovirrat muutoksessa. Kuluttajatutkimuskeskus, julkaisu 3/2009).

http://www.kuluttajatutkimuskeskus.fi/files/5387/2009_03_julkaisu_muuttovirrat.pdf

”Kaupunkien välinen muuttoliike on tullut entistä kulutuskeskeisemmäksi, mikä näkyy myös palvelujen arvostuksen ja muuttosuunnan välisenä yhteytenä. Pääkaupunkiseudun muuttovirrat erosivat erilaisten arvostusten suhteen toisistaan niin, että etenkin tapahtumarikasta elämää ja palveluja arvostavat hakeutuivat tai jäivät pääkaupunkiseudulle alueen sisäisessä muutoruletissa. Toisaalta kehyskuntiin muuttaneet hakevat käyttämänsä palvelut laajemmalla alueella, eivätkä näin olleet riippuvaisia niiden paikallisesta sijainnista ja saatavuudesta.”

”Muuttajat viihtyivät kotitaloustyypistä riippumatta uudessa asuinpaikassaan sitä paremmin, mitä paremmin he katsoivat ihanteellisena pitämänsä elämäntavan toteutuvan. – – Parhaiten ihanteellisena pitämänsä elämäntavan näki toteutuvan pääkaupunkiseudulta Kirkkonummelle, Sipooseen, Mäntsälään, Vihtiin ja Hyvinkäälle muuttaneet. Huonoiten ihanteellisena pitämänsä elämäntavan näki toteutuvan muualta Suomesta pääkaupunkiseudulle muuttaneet sekä Helsingistä ja Espoosta Vantaalle muuttaneet.”

”Liikenneyhteyksien parantuminen vaikuttaa tämänkin tutkimushankkeen tuloksien mukaan niin, että alueellisten vetovoimatekijöiden merkitys korostuu. Muuttajat valitsevat viihtyisemmän ja elämäntapaansa sopivamman asuinpaikan työmatkoihin käytetyn ajan ja rahan kustannuksella.”

”Vaikka muutto on yksilön kannalta useimmiten positiivinen tapahtuma, johtaa tällainen kehityskulku väestörakenteen verotulojen ja palvelurakenteen epätasapainoiseen kehitykseen, minkä lisäksi pääkaupunkiseudun laajenemisella ja yhdyskuntarakenteen hajautumisella on ekologisesti negatiivisia seurauksia. Yhdyskuntarakenteen hajotessa maksumieheksi joutuu ympäristö.”

”Noin puolet pääkaupunkiseudulla muuttaneista ja kaksi kolmesta ympäristökuntiin muuttaneista ei olisi todennäköisesti muuttanut nykyiselle asuinalueelleen, jos asuntojen hintataso pääkaupunkiseudulla olisi ollut alhaisempi.”

”Energian hinnan kasvaminen lisää kaupunkiasumisen vetovoimaa suhteessa kehyskuntien maaseutumaisiin alueisiin.”

”Kuluttajien valinta- ja vaikutusmahdollisuuksia pääkaupunkiseudun asuntotuotannossa selvittäneessä tutkimuksessa tuli ilmi, että kuluttajien vaikutusmahdollisuudet asuntojensa

suunnitteluprosessiin ovat rajalliset. – – Voisivatko paremmat vaikutusmahdollisuudet johtaa siihen, että entistä useampi näkisi kerrostaloasunnon unelmiensa asuinpaikkana?”

”Yksittäiset kunnat kilpailevat veronmaksajista, mikä edistää ja asuntomarkkinoiden hallitsemattomuutta, ohjaamatonta yhdyskuntarakenteen kehittymistä sekä pendelöinnin kasvua. Kansainvälisesti verrattuna suomalainen lainsäädäntö on joustavaa: se mahdollistaa kunnille vaihtoehtoisia toimintatapoja, mutta ei juuri velvoita käyttämään niitä. Helsinkiä lukuun ottamatta lähes kaikilla kaupungeilla olisi maata tai keinot tyydyttää omakotitalotontteihin kohdistuva kysyntä ottamalla käyttöön rakennuslain niille suomaa lunastusoikeutta ja -lupaa. Suomen kaupunkiseuduista Oulu näyttää oivaa esimerkkiä, kuinka asukkaiden toiveet huomioidaan kaavoituksessa, kaupunkisuunnittelussa ja asuntopolitiikassa. Myös pääkaupunkiseudulla omakotitaloasumisen lisäksi kohtuuhintaisen pienkerrostalo- ja rivitalotuotannon lisääminen ja ns. matalarakentamisen suosiminen vähentäisi lapsiperheiden maallemuuttoa. Uusien asuntojen tulisi olla myös helpommin muunneltavissa asukkaiden muuttuvien tarpeiden mukaan.”

”Suuri osa Suomen kaupunkilaisista on vielä ensi polven kaupunkilaisia. Kaupunkilaisten asukkaiden tunnesiteet ovat vielä näin ollen heikkoja ja kaupunkien väestö vaihtuu vielä vilkkaasti, mikä osaltaan viivyyttää traditioiden syntyä. Suomeen levisi 1960-luvulla amerikkalainen elämäntavan synnyttämä esikaupunkimaisen asumismuodon ihannoiti, joka sekin on kompromissi kaupunki- ja maaseutuasumiselle. Asumiseen liittyvät arvot ovat kuitenkin muuttumassa. Kaupunkilaismuuttajan näkökulmasta näyttää sille, että yksittäinen muuttaja tarkastelee suunnittelemansa uuden asuin ympäristön hyötyjä ja haittoja omasta näkökulmastaan ja päätyy yhä useammin ja pysyvämmiin kaupunkilaiseksi.”

”Kun asumisen ja asuin ympäristön merkitys korostuu kaupunkilaisten elämässä ja tavoitteissa, tulisi myös julkishallinnon ottaa käyttöönsä keinoja, jotka lisäävät kohtuuhintaisempaa ja monipuolisempaa asuntotarjontaa etenkin kaupunkiseutujen keskuskunnissa. Yhteiskunnan, ympäristön, asukkaiden ja muuttajien hyvinvoinnin kannalta on välttämätöntä, että kasvukeskuksilla on yhteinen palvelutuotanto sekä tontti- ja asuntopolitiikka. Kasvukeskusten kasvu on ohjattava raideliikenteen varteen. Panostaminen joukkoliikenne ratkaisuihin, kohtuuhintaiseen asuntotarjontaan, viihtyisään ympäristöön ja palveluihin muuttaa myös yhdyskuntarakennetta ekologisempaan suuntaan.”